

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru menabile pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiin, strada Măcelarilor 45
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 34.
Epistolele nefrancate se refuză. Articollii nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 14 fl., — de două ori 24 fl., — de trei c] 30 fl. rëndul cu litere garmond

Noul guvern.

Sibiin, 21 Iunie n.

In fine, după apröpe cinci luni de la cäderea guvernului presidat de contele Tisza, pe care „națiunea” l'a trimis la primblare, cu ocaziunea ultimelor alegeri dietale, avem de Duminecă guvern nou, numit în totă regula din partea Maiestății Sale, deși nu cu ținerea în vedere a tuturor cerințelor constituționale, cari pretind, ca guvernul responsabil al țerii să fie luat din majoritatea parlamentară, ori să se razime pe majoritatea parlamentară.

Noul nostru guvern însă nu e luat din majoritatea dietei, nu se pöte răzima pe sprijinul majorității, dar' nu se pöte răzima nici pe sprijinul minorității, pe care o formăză acum partidul liberal și naționalistii, pentru-că naționalistii din principiu nu pot spriginii un guvern intrat în moștenirile guvernelor din trecut, ear' liberalii au luat hotărîre formală să nu spriginescă acest guvern nou, în care n'au nici o încredere.

Străin e deci noul guvern în casă străină! Neînțeles de nimeni, și neascultat de nimeni. Apostrofă va fi în dietă, huițuit și batjocorit!

Și totuși guvernul este al cuiu. E al Maiestății Sale, dacă nu e al majorității parlamentare! Prin urmare, fe-liul cum va fi primit astăzi noul guvern în dieta țerii, — pentru-că astăzi se prezintă în fața parlamentului, — va fi o fidelă expresiune a sentimentelor de cari e stăpănită majoritatea parlamentară față de Maiestatea Sa, nu față de guvernul Maiestății Sale. Majoritatea parlamentară știe fôrte bine, că noul ministru-president, baronul Fejerváry, e militar, și ca militar nu pöte de cât să se supună voinței M. Sale și să împlinescă porunca M. Sale, dar' totuși va lovii în el fără cruțare, nu pentru alta, ci pentru-ca să o simtă — Maiestatea Sa. Să o simtă și — să cedeze!

De sine înțeles, că după ce nu aparține nici unui partid politic din țară, noul guvern nu are nici un colorit și nici un program politic. Programul seu e programul Corónei. Ear' programul Corónei e: „pace și ordine în țară!” Va voi țera să dea mână de ajutor pentru-ca programul acesta să fie realizat? Țera pöte că da; însă cei ce au ajuns să o reprezinte în dietă — nu. Și de aceea, conflictele între „națiune” și Corónă probabil că de acum au să urmeze.

Noul guvern e compus astfel: Ministru-president și totodată ministru de finanțe și ministru pe lângă persoana Maiestății Sale baronul Fejerváry, care cu ziua de Duminecă a fost trecut în disponibilitate, ca general. Ministru de interne Kristoff József. Ministru de comerciu Vörös László. Ministru de culte și instrucțiune publică Lukács György. Ministru de agricultură György Endre. Ministru de justiție Lányi Bertalan. Ministru de honvizi generalul Bihar Ferencz și ministru croat Kovács Stefan.

Noii ministri au pus jurământul de fidelitate în mâinile Maiestății Sale

Duminecă după amiază, la orele trei, în palatul regal din Buda, în ființa de față a ministrului comun de finanțe, baronul Burian, care a substituit la acest act pe ministrul comun de externe contele Goluchowski. Înainte de a fi jurați noii ministri, Maiestatea Sa a primit în audiență de adio pe contele Tisza și fostíi sei colegi din ministeriu.

Luni apoi, monitoriul oficial a publicat autografele preînaltre referitoare la dispensarea vechilor ministri de la conducerea afacerilor publice, și decretelor de numire ale noilor ministri. Cel adresat noului ministru-president, baronului Fejerváry, are următorul cuprins:

„Iubite baron Fejerváry! Regret fôrte mult, că nici până acum n'am putut numi guvern din majoritatea camerei parlamentului națiunii mele credincioase magiare, și a nune din motivul că partidele coalizate ca majoritate nu mi-au prezentat un astfel de program de guvernare, pe baza căruia să fi putut cu deplină liniște sufletească să încredințez guvernului luat din rëndurile lor sorțea națiunii.

Regretabila pauză în munca creatoare a legistivei cauzăză iubitei mele Ungarie inconmensurabile pagube economice și morale; sper însă, că acum, după absolvirea guvernului minorității, aplanând prin intermedierea unui guvern ce stă afară de partide divergențele ivite, aplanare dorită din parte-mi fôrte fervent, îmi va face posibil cât mai curând, ca să chiam la guvernarea iubitei mele Ungarie ministeriu din rëndurile majorității.

Pe terenul reformelor de guvernament intern și de economie publică voiu primi bucuros propozițiunile venite de la majoritatea camerei, ear' în ce privește postulatele exprimate cu privire la cestiunile militare, la acestea în cursul timpului și mai pe urmă în declarațiunile obligătore făcute de guvern în 1903, în cât a fost cu putință deja mi-am dat învoirea; dispozițiunile ordonate deja din parte-mi în armată în urma acestora, ținând în vedere drepturile mele legale de domăitoriu și datorințele împreunate cu acestea, s'au putut însă mișca totdeauna numai în astfel de cadre, cari trebuiesc necondiționat respectate, pentru-ca nu cumva să se periclitizeze capacitatea de acțiune a armatei, de importanță vitală pentru ambele state ale monarhiei.

Mi-ar face deosebită bucurie, dacă în urma contactului cu partidele politice ți-ar succede să prepari compromisul între marginile indicate mai sus și astfel să deschizi cale numirei unui guvern luat din majoritate. Dat în Budapesta la 18 Iunie 1905. Francisc Iosif m. p. Baron Fejerváry Géza m. p.”

Evident, că preînaltul rescript adresat ministrului-president Fejerváry nu sună la adresa acestuia, ci la adresa majorității parlamentare, care e de nouă invitată să primescă puterea, însă nu pe baza programului ei esagerat, ci pe baza programului Corónei, ori pe baza unui program acceptabil din partea Corónei. La majoritatea parlamentară este deci acum rëndul să se conformeze invitării ce i-se face. Dacă se va con-

forma, țera va intra earăși în stări normale; dacă nu, — bunul Dumnezeu știe ce se va întâmpla.

Esposiția din București.

S'au început deja pregătirile, pentru-ca esposiția ce va fi aranjată în anul viitor la București să fie cât se pöte de succasă. Guvernul român a numit o comisiune specială, care ține neconținut ședințe pentru a studia modul de aranjare și de esecutare, ear' comisiariul general al esposiției, domnul Dr. C. Istrati a adresat Românilor de pretutindenea următorea circulară patriotică:

„Români cari locuesc regatul României și provinciile ce formau vechia Dacie, precum și acei aflători în peninsula balcanică, Istria și în alte părți, nu uită că s'au îndeplinit 1800 ani de când marele împărat Traian începuse reboiul de cucerire a Daciei.

Inimile lor bat cu mai multă putere gândindu-se că peste puțin timp se apropie leatul aniversării acestei mari cuceriri romane, precum și aceea a stabilirii definitive a legionarilor și colonilor lor, și prin urmare începutul vieții române în această parte a Europei.

Din descendenții acestor falnici cuceritori, amestecați cu răsălii aprigilor apărători Daci, s'a născut poporul românesc.

În această convicțiune și conștințare își are laborul mădru și neîndoielnic neamul nostru.

O miă-opt-sute de ani poporul format astfelu a trăit, a muncit din greu și mai adesea-ori a războit, vârsând mult sânge, pentru a-și apăra limba, credința și pământul tot atât de sfânt pe care ne aflăm.

O astfelu de dată mărță nu putea să nu încălzescă întrăga suflare românească și să nu căutăm cu toții a o sărbători cum merită.

Dumnezeu marele, care ne-a îndrumat și apărut în acest îndelung șir de ani, a făcut astfelu, că tot la aceeași dată, la anul 1906 să se îndeplinească 40 ani de o lungă și rodnică domnie, aceea a M. S. Regelui Carol I., iubitul nostru suveran.

Domnie îndelungată, căci de la în vece neuitatul Stefan-cel-Mare al Moldovei, neamul nostru aflător în țerile surorii, unite la 1859, nu a numărat o altă domnie, nici atât de lungă, nici atât de vrednică, nici atât de fericită.

Domnie rodnică în fapte mari și mai ales în deservșita pătrundere a conștiinței naționale și încrederea în neam, ce s'a sălășluit în această epocă.

Nisuiințele și munca depusă de strămoșii nostri și mai ales de vrednicele generațiuni ce s'au perondat timp de 60 ani de la începutul ultimului secol, s'au deservșit mai presus chiar de caldă lor dorință, în acesti din urmă 40 de ani.

Toți, cu suflul și cuget curat, toți cu muncă și cu înălțare de inimă și pricepere alăscă, au căutat să facă cât mai bine.

De la opincă până la vlădică, de la cel de pe urmă plugar și până la cel mai falnic oștaș, toate straturile sociale, în frunte cu Măria Sa Vodă Carol I., și mai în urmă cu M. S. Regele, toți au avut ca țință a slui țerii și neamului, ducându-ne tot mai sigur pe cărările muncii, demnității, siguranței și fericirii.

M. Sa Regele timp de 40 ani a pus neîncetat totă inima, totă judecata și totă eșergia conștiinței a voinței sale în serviciul poporului, care a avut încredere de la început în fapta sa, care l'a înțeles și iubit și care l'a urmat cu căldură și dor de zile

bune, s'at în focul distrugător al luptelor pentru neafărneră, cât și în căldura aprinșelor lupte din țera și în neconținuta muncă spre îndreptarea relelor ce de secolii brăzdaseră corpul nostru.

Tot la 1906 se împlinesc 25 de ani de viață a regatului nostru.

Regatul României! Ce sfânt lucru, ce scump odor inimilor acelora ce au apucat țera neunită și desbinată, robită și jertfită an cu an tuturor vânturilor rele și nimicitoare, cari suflau fără de milă din toate părțile asupra noastră.

Visul scump al Românilor de pretutindeni și din ori-ce vreme, visul fermecător care un moment a stăpănit cugetarea rege a lui Stefan cel-Mare, visul de falnicie care cânta timp a încălzit inima învăpăiată a lui M. haiu-Viteazul, făptuindu-l pentru scurtă durată în mersul său vitejesc, a avut începutul realizării sale hotărîte la 1859.

Conștiința națională desvoltându-se, a pus de îndată hotar urei și s'a putut naște dorul înfrățirii, astfel în cât ceea-ce nu s'a putut face cu paloșul și sabia în timp de lupte, s'a făcut cu inima și cugetul în vreme de pace, s'a născut unirea Moldovei cu Muntenia.

Neafărnera noastră începe din acest moment și este recunoscută și conștiințată în urmă prin căngelile voievoilor căzuți pe câmpul de luptă în răboiul în vece glorio, pentru neafărnera noastră.

Lanțurile ce ne încătușaseră de secolii fură astfel sfărmate, și din oșelul tunurilor cucerite de la tiranul invins se făuri coróna de oșel, nu numai simbol al neafărnerii atât de dorite, dar' și al ființei primului regat român.

M. S. Regelui îi cade această alăscă cinste, ca o răsplată pentru faptele Sale românești și pentru cugetul Său înalt, ear' Românilor ca o încurajare pentru vînșoșia și cerbiola de care s'au arătat destoinici, atât în secolii de suferință, cât și în epoca de renaștere a țerii lor.

De altfel chiar și fără de aceste rari împrejurări sosise momentul, ca să ne dăm seama de starea noastră rea'ă actuală.

Venise timpul, ca să arătăm tuturor nu numai cine suntem, arătând trecutul nostru, dar' și ce muncă am deservșit până în prezent, ce suntem capabili să facem în diferite direcțiuni ale activității omenești, cari sunt nisuiințele noastre în viitor și cari ne sunt căile ce caută să urmăim în această direcțiune?

Momente înălțătore sunt deci în de-ajuns pentru a ne îndemna la muncă voioasă și la fapte bune.

Și ce ore se putea găsi mai nimerit, de cât realizarea unei esposițiuni cu acesta ocaziune?

Ce cale mai fericită pentru a ne manifesta într'un mod prielnic?

Ce mijloc mai de actualitate pentru a arăta starea noastră culturală și economică, progresele și tendințele noastre?

Această esposițiune va avea loc în București, în ziua de 1 iulie din 1906.

Circularile ce vor urma vor indica în mod amănunțit toate cestiunile importante și în urmă pe cele de detalii.

Locul pe care se va ține esposițiunea, z'ua deschiderii și închiderii ei, cestiunile ce va cuprinde și modul după care ea va funcționa, vor fi pe larg tratate în ele.

În această primă circulară trebuie să declar de la început, că esposițiunea va fi cu tot caracterul ei general, nu va conține însă de cât produsul muncii românești și în special a locuitorilor regatului român,

Prin urmare, ori-cine locuiește țara alături cu noi, și ori-care ar fi specialitatea în care lucrează, fi va el născut în țară sau aflător de îndelungată vreme numai, supus Român sau nu, din momentul ce el este un factor hotărâtor în mișcarea noastră culturală sau economică va avea dreptul de a espune alături cu elementul propriu zis românesc.

Tot astfel ori-ce român, de origine din țara noastră, sau din altă parte, stabilit în ori-ce țară, și care ar dori să espună lucrările sale, este în drept a o face această, cu atât mai mult, cu cât în secțiunea etnografică vom căuta să unim la un loc toate datele relative la starea culturală și economică a neamului nostru.

O singură excepțiune se va face pentru industria străină, și aceasta în vederea învâlmăntului prielnic, prin ochi și cercetare al agricultorilor noștri.

Se va pune la dispozițiunea celor interesați locul necesar pentru a espune instrumentele și uneltele necesare agriculturii mari și mici, precum și aparatele relative la uscarea fructelor sau la distilațiunea spiritului din poverne.

Asemenea în ce privește semințele cele mai bune pentru pășuni și livezi artificiale, precum și diferitele varietăți de legume și fructe de sămădă ce pot fi introduse la noi.

Acești espunători vor putea chiar să semene sau să cultive pe terenul dat aceste plante.

În ce privește însă faptul, că exposițiunea noastră va trebui să reprezinte totă activitatea acestei țări și a Românilor de pretutindeni, toți se ne pregătim astfel, în cât până la anul să fim gata a espune.

Agricultura, obicinuita lucrare a pământului nostru, care constituie și astăzi marea isvor de avuție a acestei țări; creșterea atât de veche a vitelor, care constituia marea avuție a strămoșilor noștri; artistica și dărnă de totă lauda industriei casnice române, care mai mult de cât ori-ce destăinuiește firea alădă a acestui neam; minele, și mai ales petrolul nostru, acest făt-frumos al lipsei casnice, al industriilor, purtător de lumină și energie; industriile felurite și numeroase, cari au prins picior atât de sănătos în țară; cultul nostru creștinesc, cu toate culturile vechi din țară, păstrător al podobelilor vechi noastre arhitecturii, al artelor și industriilor acestei țări; cultura noastră variată, ce a dat deja roade utile în multe direcțiuni și care se afirmă din ce în ce mai mult pe terenul literar și științific; geniul civil și militar, căruia datorim atâtea lucrări monumentale; artel frumuse, cari s'au dezvoltat așa de prielnic, grație simțului estetic al poporului; muzica noastră națională, atât de duioasă și mergătoare la inimă, precum și ori-ce altă lucrare în ori-ce direcțiune, caută să se afirme larg și vădit cu această ocaziune.

În tot timpul exposițiunii, congrese speciale, de la științele cele mai pozitive și până la științele economice, sociale și juridice, vor avea loc pe rând.

Serbări numeroase și variate vor reaminti originea noastră română, fapte din istoria noastră

trăcută, episoade din războiul neamului nostru și scene din viața noastră națională și rurală, cari ne vor înprospăta nouă și vor face cunoscut străinilor viața noastră de familie, dăniile și luptele neamului nostru.

Această circulară este deci un prim apel către întreaga suflare românească și către toți locuitorii acestei țări, pentru-ca, cunoscători ai celor cuprinse mai sus, să se pună hotărât la muncă, pentru-ca după un an să ne putem înfățișa lumii în mod demn și cu mândria unui neam conștient de originea și trecutul său, precum și de menirea sa în viitor.

Comisariu general Dr. C. Istrati. — 28 Maiu 1905.

Exposiția „Asociațiunii”.

De astădată voim să atragem atențiunea cetitorilor noștri asupra uneia dintre cele mai importante părți din viitoarea exposițiune a „Asociațiunii” și să rugăm să sprijinească cu tot dinadinsul această frumoasă întreprindere, care va putea fi un titlu de onoare pentru întreg poporul nostru din această țară.

Partea etnografică.

Desp. A. Situațiunea geografică, viața comunală și casele Românilor din țară.

Sec. I. Situațiunea geografică.

(§. 1.) 1. O hartă etnografică a Ungariei, după posibilitate în relief, va prezenta teritoriul locuit de Români. Comitetele cu populațiune românească se vor distinge prin o colorare mai vie, în diferite nuanțe după proporția dintră locuitorii români și neromâni (0—25, 25—50, 50—75, 75—100%).

Se vor espune apoi și alte harte etnografice, în diferitele edițiuni disponibile, cari vor arăta teritoriul ce l'ocupă întreg elementul românesc.

(§. 2.) 2. Tablouri grafice vor prezenta cuota Românilor în populațiunea țării și în comparație cu celelalte popoare conlocuțore, apoi creșterea numărului lor după recensementele ce se fac din 10 în 10 ani.

Pentru aceste tablouri se vor lua de basă datele oficiale ale serviciului statistic al țării, după publicațiunile editate de acesta.

(§. 3.) De procurarea hartelor și datelor necesare, cum și de aranjarea acestui despărțământ va îngriji biroul Asociațiunii.

Sec. II. Viața comunală.

(§. 4.) 1. Partea istorică. Aici se vor espune:

a) documente și diplome vechi, ce privesc istoria comunelor, mai cu sămă înființarea și privilegiile lor, cum și fazele mai însemnate prin cari au trecut ele; apoi statute, concluse (hotărâri), conpecte, registre, matricule, rațiocinli, bugete și alte documente vechi despre organizarea comunelor, funcționarii și reprezentanții lor, despre familiile și locuitorii lor, despre edificii, vite, etc., despre impozite, taxe și alte contribuiri comunale, cu deosebire despre contribuiri pentru scopuri culturale și filantropice, despre starea instrucțiunii, etc., în fine planuri și conscripțiuni (ocolnițe) vechi ale comunelor;

b) acte, statute și alte documente despre țehuri și tovărășii (însoțiri) comunale de odinioară, despre ramii de industrie și negoț, ce au purtat locuitorii lor și în genere despre ocupațiunea locuitorilor;

c) obiecte vechi, cari privesc viața și obiceiurile din trecut (embleme, steaguri, lăzi, răvașe, table, sigile, uniforme, etc.), în fine d) tablouri vechi cu vederi ale comunelor și ale eventualelor fortărețe (cetăți, înălțări) ce au aparținut lor.

(§. 5.) 2. Stările actuale:

a) din fie-care despărțământ al Asociațiunii cel puțin câte un tablou fotografic al unei comune caracteristice de pe teritoriul său, prezentând vederi generale ori o stradă sau piață principală cu grupuri de popor (acestea eventual și în tablouri separate);

b) planuri ale comunelor și ale hotarelor după starea de azi;

c) date și ilustrațiuni despre instituțiuni comunale filantropice, culturale etc. (despre spitale, asile de săraci și de copii, despre școli, despre fonduri ce servesc acestor scopuri, despre reuniuni, etc.).

Tot în secțiunea această se vor espune monografii, tipografii și istorii ale comunelor și orașelor, diplome de nobili, etc.

(§. 6.) Despărțămintele Asociațiunii sunt recercate a procura în cadrul bugetelor lor tablourile fotografice amintite sub punct 2 a); mai departe sunt invitate, ca în scopul colecțării obiectelor înscrise sub celelalte puncte ale acestui capitol să se areseze la primăriile, respective membrii din primăriile acelor comune și orașe, de la cari se poate spera, că vor putea participa la exposiție, cum și la alți bărbați, cari sunt în posesiune de asemenea obiecte de espus, sau pot esopera espunerea lor.

(§. 7.) Cu aranjarea și înzestrarea acestui despărțământ se încredințează dl Stefan Stroia.

Sec. III. Casele țărănilor români.

(§. 8.) Pentru această secțiune se va cere de la fie-care despărțământ al Asociațiunii: 1. fotografia cel puțin a unei case țărănești mai caracteristice, cu zidurile laterale și eventual cu un plan al intravilanului întreg.

Casele vechi (de peste 100 ani) câte se mai găsesc, se vor fotografia pentru exposițiune, atât în totalitatea lor, cât și detaliile mai caracteristice. După posibilitate se vor comunica numirile obicinuite în comură pentru singuraticile părți ale construcțiunii, apoi date despre vechimea caselor.

Planuri de case țărănești.

(§. 9.) Pentru teritoriul unde „Asociațiunea” nu are despărțăminte, se va face un apel la alte instituțiuni și eventual și la particulari, în ori-ce cas și la adresele următoare:

a) pentru comitatul Arad la Asociațiunea aradană;

b) pentru Maramureș la Asociațiunea de acolo;

c) pentru districtele fostu'ni confiniu militar la comunitatea de avere din Caransebeș și la reprezentanțele tondurilor grănițarești din Năsăud și Sibiu.

Ca tablourile fotografice ce se vor espune, să se presinte uniform, toate fotografiile ce se vor face anume pentru secțiunile II și III ale despărțământului A. al exposițiunii, vor avea următoarele dimensiuni: înălțime 26 cm, lărgimea 31 cm, și se vor trimite în câte 2 es. necartonate.

De aranjarea secțiunii III va îngriji biroul Asociațiunii.

„Codrenea”

(*) Inteligența română din Sălaj, cu dl George Pop de Băsești în frunte, încă înainte de alegerile de deputați dietali lansase un prospect pentru înființarea unui institut de credit cu numele „Codrenea” cu sediul în Cehul-Silvaniei.

Capitalul contemplat de C. 100.000 fiind asigurat deja, comitetul fondatorilor a convocat adunarea generală constituantă pe ziua de 30 Iunie la Băsești.

În convocare se zice: „Fiind-că de la esmiterea prospectelor constelațiunile locale și sociale s'au schimbat, membrii fondatori au eflat de bine, ca sediul institutului să fie în Băsești și nu în Cehul-Silvaniei, prin urmare sunteți rugați, ca în cas de absență să vă declarați în scris — adresându-vă la directorul executiv Vasile Mica în Szamos-Udvarhely (postă în loc), că învoiați-vă la strămutarea sediului ori ba? Căci acei p. t. acționari, cari până în 29 Iunie a. c. st. n. nu se vor declara, se vor considera de alături de către conculus adus de membrii fondatori”.

După ospitalitatea și scutul de care au fost împărțâși alegătorii români și conducătorii lor cu candidatul G. Pop de Băsești în frunte, la ultima alegere de deputat, din partea cetățenilor și a autorităților publice din Cehul-Silvaniei, de fel nu ne mirăm că fondatorii și-au tras samă cu situațiunea și nu vor să espună și clientela și averea „Codrenei” tot aceluiași scut, ci se mulțămesc cu o localitate mai modestă, dar' cu atât mai corăspunzătoare din toate punctele de vedere.

Băseștiul încă are stație de cale ferată, are postă, are șosea excelentă până la Cehul-Silvaniei situat la distanță de 1 oră, de care numai avocatul institutului poate avea trebuință, și are un popor laborios și moral, care superb că adăpostește în sinul său un institut de bani românesc din părțile acele, bucuros se va îngriji de prosperarea și siguranța lui.

Ștind că și în Sibiu și jur sunt acționari de al „Codrenei”, cu plăcere le dăm sfatul, ca să se declare învoiați cu schimbarea sediului la Băsești.

Programa

examenelor de la gimnasiul public român gr. or. din Brad și școala elementară anexată acestuia, la finea anului școlar 1904—5.

Mercuri, în 22 Iunie (5 Iulie) Însărite și după amiază examen scripturistice cu școlarii privatist.

Vineri, în 24 Iunie (7 Iulie): a) de la 10—12 ore s. m. clasa III de elevi din tot

FOIȘORĂ

Vieta și activitatea sf. apostol Petru.

(După sf. scriptură).

(Urmare.)

De Ioan Stanciu.

Lui Petru i-se arată o viziune măreță. Vede cerul deschis, ear' din el se sloboade un vas ca o pânză mare. În acest vas era tot felul de animale: patrupede, firătoare și pasări. Petru cade în uimire, când deodată se aude o voce din ceriu: „Scală-te Petre, jungie și mănăncă”. (Fap. X 13). El vrea să se fie pus la ispită? Cum va mânca el din acelea animale, a căror carne este oprită prin lege? Totdeuna s'a ținut de prescripțiile celei mai sfinte cărți, cum se se abată de la ea acum, când a auzit de la Mântuitorul, că n'a venit să strice legea? Petru răspunde acelei voci sincer și hotărât: „Nici decum, Domne, că născută nu am mâncat tot ce este spurcat sau necurat”. (X 14).

Dzeu îl arată despărțăminte acestei creații: „Căci ce Dzeu a curățit, tu nu le numi spurcate”. An nu ai auzit cele zise de Hesus Fiul lui Dzeu? „Nu ceea ce intră, ci ceea ce iese din gura spurcă pe om”.

Petru adese-ori a putut auzi de la Mântuitorul și a putut vedea din lucrurile acestuia, că împărăția cerurilor nu e numai pentru Iudei, însă sau nu le-a înțeles, sau nu s'a putut elibera de vederile și speranțele națiunii sale. Iată acum i-se face cunoscut prin viziune și prin vocea Tatălui ceresc, că părilele care despărția pe iudeu de păgân e dărmate în biserica creștină, unde faptele se măsură nu după exterior, ci după interior.

Pe când Petru medita asupra însemnătății celor întemplate se aude o altă voce provenită de la spiritul sf.: „Iată trei bărbați te caută, deci scală-te și te pogoră și mergi cu ei dinimă îndoiindu-te, că eu i-am trimis”. (Fap. X 20).

Acești bărbați erau omenii lui Corneliu, un sutay în Cesarea. El, de-și era păgân, prin milostenia ce făcea cu cei săraci și prin rugăciunile provenite din inimă curată, s'a învrednicit de viziune cerescă, prin care era îndrumat să caute pe Petru în Ioppe și să l'cheme la el.

Trimisii săi ajung în acest oraș tocmai când sf. apostol este înconștient de către spiritul sf. despre venirea lor. După-ce primește și se informează despre cauza venirii lor, a doua zi plăcă cu el și cu alții șese

credincioși din Ioppe (XI 12), către Cesarea. Ajungând în oraș merge de-adreptul în casa lui Corneliu, unde l'șteptau deja mai mulți inși.

Corneliu cade la picioarele lui și i-se închină, dar' Petru îl ridică cu cuvintele: „scală și eu însumi sunt viu”, și spune atât lui cât și celorlalți, că este oprit unui iudeu a intra în contact mai intim cu un păgân. „Voi știți, că nu este ertat unui bărbat iudeu să se lipsiască sau să se apropie de un străin, dar' Dzeu mi-a arătat, ca să nu zic pe nici un om spurcat sau necurat. Drept aceea fiind chemat am venit la voi fără pregetere” (Fap. X 28 sq). După ce aude din gura lui Corneliu pentru ce a fost chemat, sf. Părinte înțelege pe deplin vedenia ce i s'a arătat în Ioppe și esclamă: „Cu adevărat pricep că Dzeu nu este căutător la față, ci în tot poporul. Cel-ce se teme de el și face dreptate, este primit Lui”. (X 34).

Astfeluși impresionat de adevărul descoperit vorbește celor prezenți despre Mesia, despre cele întemplate cu el și despre învățăturile lui sublimе. Încă vorbia când s'a pogorit duhul sfânt peste ei. (X. 45). Petru botăză pe cei veniți cu el: „Au dora putea cineva oprî apa, ca să nu se boteze acestia

cari au primit duhul sfânt?” Nul și pot fi botezați, căci au credință, iubire și speranță, însușiri neapărat de lipsă unui creștin adevărat.

La rugarea nollor botezați sf. Petru rămâne vre-o câteva zile în casa lui Corneliu. Când și pe unde s'a reîntors din Cesarea la Ierusalim, cum și cele întemplate cu el în decursul acestei călătorii, nu ne sunt amintite în Faptele apostolilor. Vedem numai (XI. 1) că înainte de a sosi el în Ierusalim „apostolii și frații” au auzit că Petru a umblat pe la păgâni și că și acestia au „primit cuvântul lui Dzeu”. Ei se miră toți și nu-și pot esplica cum a îndrăznit sfântul Petru să intre în casă unui păgân, ear' când vine acesta în mijlocul lor îl atacă și îl ceartă. El se apără espunându-și totă vedenia din Ioppe și provocându-se la cei 6 martori, cari l'au petrecut din acest oraș la Cesarea și de aici până la Ierusalim. Ca să se clarifice și mai bine aduce de argument și învățăturile Dlui și le arată, că darul duhului sfânt îl primește ori-cine, dacă crede. „Deci — încheie sfântul Petru — dacă Dzeu li-a dat asemenea dar ca și nouă, pentru-că au crezut în Domnul Iisus Christos, cine eram eu, ca să pot oprî pe Dzeu”. (Fap. XI. 17). Cei nemul-

obiectele; b) de la 2—7 ore d. s. examenul cu privatistii.

Sâmbătă, în 25 Iunie (8 Iulie) a. m. 7—11 ore cl. I. gimnazială din Română, Magiară, și Latină; b) d. s. 3—6 ore cl. II. gimnazială din Religie, Aritmetică, Geometria descriptivă și Geografie.

Duminică, în 26 Iunie (9 Iulie) 10—12 a. m. clasa IV. elementară din toate obiectele.

Luni, în 27 Iunie (10 Iulie): a) a. m. 7—11 ore cl. III. gimn. din Română, Latină, Magiară, Germană; b) d. s. 3—6 ore cl. IV. gimnazială din Religie, Latină, Istoria Ungariei, Algebră și Botanică.

Marti, în 28 Iunie (11 Iulie) d. s. 3—4 ore cantul cu toate clasele; d. s. 4^{1/2}—6 ore gimnastică cu toate clasele.

Mercuri, în 29 Iunie (12 Iulie) a. m. serviciu divin, încheierea solemnă a anului școlar 1904/5 și distribuirea atestatelor.

Din conferința profesorală ținută la 1/14 Iunie 1905.

Direcțiunea gimnasială:

Dr. Pavel Oprea, director

Intrunire agricolă.

— Invitare —

La invitarea fruntașilor comunei Do. barca comitetul central al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu” va ține Duminică la 2 Iulie n. c. în această comună o

Intrunire agricolă,

la care se va vorbi despre cultura viilor, a pomilor și a albinelor, cum și despre însemnătatea însoțirilor de credit sătești sistem „Raiffeisen.”

La intrunire se invită toți membrii și sprijinitorii Reuniunii noastre agricole.

Sibiu, 17 Iunie n. 1905.

Comitetul central al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu.”

Pant. Lucuța president. Vic. Gărdia u

NOUȚĂȚI

M. Sa împăratul și regele Francisco Iosif, care sosise la Budapesta la 12 Iunie, spre a participa la ocazia înălțării arhiepiscopului Iosif și a lui Iosif, membrii noului guvern, au rămas la Viena cu tronul de Luni seara.

† Archiducele Iosif. Luni după amiază s'a făcut înmormântarea arhiepiscopului Iosif, cu pompă cum rar s'a mai văzut chiar și în capitala țării. Serviciul funebru l'a oficiat episcopul din Alba-Iulia, conte M. Gusztáv, ajutat de episcopii Kohl Medard și conte Bathány Vilmos și de mare asistență preoțască. Casa domnitoare a luat parte la actul înmormântării sub conducerea M. Sale împăratului și regele Francisco Iosif; parlamentul prin delegații conduse de contele C. Ákyl Albin, presidentul casei magnatilor, și Justh Gyula, presidentul camerei deputaților; apoi membrii guvernului, dignitarii civili și militari, și foarte mare mulțime de public. Dintre domnitorii străini au fost reprezentați: împăratul Germaniei, regele Angliei, regele Spaniei, regele Belgiei, regina Olandei, șahul Persiei și numeroase curți princiere.

țămâți s'au liniștit și preamărau pe Dumnezeu, care i-a clarificat prin graiul apostolului Iub't.

Biserica spusese susține, că sfântul Petru s'ar fi dus acum în Antiochie, unde a întemeiat biserica creștină, peste care a păstorit 7 ani. Teoria aceasta nu este spriginită de sfânta scriptură. Faptele apostolilor ne arată, că creștinii din Ierusalim după martiriul lui Stefan, de frica iudeilor înverșunați s'au împrăștiat în toate părțile Iudeei și ale Samariei și predicau cuvântul lui Dumnezeu din loc în loc. (Fap. VIII.) E sigur, că și în Antiochia s'au dus unii credincioși, cari au dezvoltat o astfel de activitate, în cât în un timp relativ scurt s'a format o frumoasă comunitate creștină (XI. 19 sq.), din care cauză apostoli s'au văzut siliți a trimite pe Var-nava de conducătoriu, care își aduce în ajutoriu pe Pavel din Tars. (XI. 25). Dacă sfântul Petru a fost întemeietorul și 7 ani episcopul bisericii din Antiochia, atunci nu înțeleg cum de sfinții apostoli trimit pe Var-nava să conducă turma incredințată lui Petru, sau cum de nu amintește nimic sfânta scriptură despre acesta? (Va urma).

Himen. Domnul Ioan Baptist Boiu, oficial consistorial în Sibiu, și-a încredințat de fiică soția pe doamna Victoria Doctor, fiica parohului Nicolae Doctor din Hașfalău.

La colecta pentru catedrală au intrat din parohia Ghetariu (tractul Hunedora) următoarele contribuții: de la preotesea Cristina Ungur 2 corone, Iosif Florea 2 corone, Paul Ortocchi 2 corone, Ioan Petrean 1 cor. 20 fileri, Ioan Alicu I. Nichita, George Gasteau, Marișca Alicu (bit), Maria Gasteau (dul), Mihai Popa (butară), Macaveiu Toplicean, Moise Lobonț (bogatu), Nicolae Toma I. Isala, Anișca Alicu (stej), Iosif Popa (guju), Anța Radu, Ioan Alicu (duca), Moise Radu (nedescrisabil), Ioan Sârb (ped.), Rafila Sârb, Maria Ortocchi, Nicolae Toma (stângaci), Petru Popa și soția, Zaharie Ilea și soția, vâd. Marișca Alicu, Saffa Toma (zale), câte 1 coronă, și George Hanz (covaci) 80 fileri. De tot 29 corone.

† Ioan Radu, tatăl episcopului gr. cat. Dr. Demetriu Radu de la Oradea-mare, a răposat Vineri în Noul-săsesc (tractul Sighișora), în etate de 68 ani. Joi înainte de amiază moșul Radu mersese afară la vie, unde l'a plescat un bondariu (vespe) și din piscătura aceea otrăvindu-i-se sângele, a murit. Avisat despre tragica întâmplare, episcopul Radu a plecat la Noul Vineri noaptea, spre a asista la înmormântarea părintelui său.

La examenul de maturitate dela școalele evanghelice din Sibiu ținut în săptămâna trecută au fost admisi și doi români, dintre cari Dumitru Marcu, fiu de țeran din Seliște a făcut matura cu foarte bine (la școalele reale), ear' Valer Negrilă, fiu învățătorului Negrilă de aici, cu suficient (la gimnaziu).

Cât costă războiul din Asia? Războiul dintre Rusia și Japonia durează deja de 16 luni, și dacă e să dăm crezământ știrilor din zilele trecute, va mai dura încă, fiindcă ambele părți războitice voesc să-și cerce încă odată norocul în lupta de pe uscat. — Rusia în speranța că dădă-dădă va raporta și ea o învingere, spre a nu fi silită să primiască prea grele condițiuni de pace, ear' Japonia pentru-ca după o nouă învingere mare să poată diota cu atât mai grele condițiuni de pace. Astfel se prevede deci jertfărea încă multe mii de vieți omenești, pe lângă uriașele cheltuieli cât a costat până acum războiul și cât va mai costa încă. În privința cheltuielilor omeni principetorii au socotit, că pe Rusia a costat până acum 2400 milioane de franci numai susținerea armatei, fără ceea-ce a costat multe vase de război cufundate ori luate de Japonezi și fără valoarea ce o reprezintă multele mii de cai pușiți în lupte, ne mai vorbind de paguba uriașă ce o are țara prin pierderea atâtor vieți vîguroase. Ear' pe Japonia a costat-o întreținerea armatei 2240 milioane de franci.

Cu ce se va ocupa moștenitorii Germaniei? Servitoriul la planurile sale pentru viitorul moștenitoriu Germaniei (căzătorii în luptă) s'a exprimat în următoarele: Spar că bunul Dumnezeu va ține în viață pe tatăl meu încă foarte mult. Eu și soția mea ne am hotărit să dăruim activitate mare pe terenul binefăcătoare al îngrijirii de bolnavi, al religiei, instruirii publice, științelor și artelor. Vom să dăruim și să ne înmulțim cunoștințele, pentru-ca mai târziu să avem facultate de judecată și să avem idei. Vom fi recunoscători tuturor celor cari ne vor sprijini în năvălile către acest s. op. — Frumose planuri și vrednice de un sitoriu domnitoriu.

Pentru „Fondul Dr. Iosif Hodoșiu” creat pe lângă gimnaziul român gr. or. din Brad, dl Dr. Nicolae Onuș, director executiv la „Victoria” în Arad, a dăruit următoarele daruri: „Victoria” în Arad, 500 corone, Iosif Hodoșiu, Arad, 100 corone, Arad, 100 corone, Chișineu, 50 corone, Dr. Nicolae Onuș, Arad, 100 corone, Victoria Ardelean, Hodoșiu Chișineu, 50 corone, Sava Raion, Arad, 40 corone, Ioan Groza, protopop, Arad, 30 corone, Dr. Sever Isprăvic, Arad, 50 corone, Vasile Popp, Arad, 40 corone, Augustin Hameș, Arad, mandrit, H. Bodroz, 30 corone, Vasile Mașgra, vicariu episc., Oradea, 30 corone, Ioan Papp, protonotar penz., Oradea, 50 corone, Dr. Alexandru Marta, avocat, Lipova, Virgil Tomieiu, proprietariu, Cella, Dr. Gavril Cosma, adv. at. Beiuș, Dr. Nestor Oprean, adv., Sănmiclașul-mare, Aureliu Petroviu, avocat, Nădlac, fie-care câte 10 corone, Ilie Moga, protopop, Robogani, 5 corone, Nicolae Roxin, protopop, Micherschiu, 10 corone, Andreiu Horvath, paroh, Oradea-mare, 5 corone, Dr. Valeriu Mezu, avocat, Timișoara, 5 corone, Vasile Beles, protopop, Arad, 20 corone, Ioan Georgia, protopop, But n., 5 corone, Ioan Belle, proprietariu, Cherașu, 20 corone, Nicolae Zigre, avocat, Oradea-

mare, Dr. Aurel Demian, medic, Arad, Traian Vătan, paroh, Arad, fie-care câte 10 corone. Marinișoșilor binefăcători se exprimă profundă mulțămire. Brad, 1/14 Iunie 1905. Direcțiunea gimnazială.

Ospe exotic în Viena. Sâmbătă după amiază a sosit în Viena șahul Persiei spre a face vizită M. Sale împăratului și regele Francisco Iosif. La gară a fost așteptat de M. Sa împăratul, însoțit de arhiducii Rajner și Leopold Salvator.

Tatăl detronat — fiul chemat rege. Am fost dat știre, că dieta Norvegiei pe baza §-ului 18 din constituția țării a decretat unanim detronarea regelui Oscar II — totodată rege și al Svediei, cu care Norvegia era în uniune personală, — a nime din cauză că regele nu a voit să sancționeze legea despre desfacerea comuniunii consulare cu Svedia, nici după ce dieta norvegiană o votase a treia-ori. „Detronarea” acesta s'a făcut în mod — patriarhal. Dieta norvegiană a luat cu regret la cunoștință, că regele „nu poate” satisface voinței țării, din considerațiuni la cealaltă țară (Svedia), și l' a declarat „amovabil”; îl asigură însă de stima și venerațiunea țării întregi și — ca dovadă despre această ofere tronul Norvegiei unuia dintrii filii regelui, pe care însuși regele să și-l destineze de succesor. Raporte din Stockholm și Cristiania spun acum, că familia regală a ținut deja consiliu și a hotărât să primiască ofertul Norvegiei de a alege rege pe unul dintrii filii regelui Oscar și că după îndeplinirea formalităților dieta norvegiană va trimite la Cristiania o delegație care va oferi prințului Oscar Carol (al treilea fiu al regelui Oscar) tronul Norvegiei. — Astfel Norvegia rămâne în bună prietinie cu regele ei detronat, dar rămâne în prelinie și cu Svedia, deore-ce — cum spun rapoartele — după alegerea și încoronarea noului rege ambele țări vor lega alianță defensivă și ofensivă.

Nenorocire la călătoria cu trenul. R. Filipovski, fiul unui funcționar din Viena, călătorind Sâmbătă cu trenul accelerat de la Cracovia spre Lemberg, în cursul călătoriei răzămându-se de ferăstra cupoului privia regiunile, când deodată ușa cupoului s'a deschis, ear' tinerul a căzut sub roțile trenului, cari l'au mutilat oribil.

Potop de ape în Sătmăre. Pe la Sătmăre a fost Mercuri vreme gros, împreună cu povoluri apă de mari, deosebi în părțile de răsărit ale comitatului, în cât nu se mai găia unde-i drum și unde-i câmp, ci totul era numai valuri de apă. Valea Șomentei s'a umflat așa de tare, în cât a rupt și a mănăit pe valuri podul de fer de la Șomcuta și alte trei poduri de bărne. Au îndurat pagube foarte mari mai ales comunele Borhid, Roșia (Vereșmart), Bărla (Barlafalu), Huta vechiă, Paroșeu (Parkasz), Remetea (Remetemező) și Vălasut, în cari pe lângă pagubele din câmp apa a dărimat și foarte multe case și clădiri economice. Unsprezece oameni s'au înecat în valuri.

Adevărată bucurie este a cetii miile de scrisori pline de mulțămiri ce în continuu sosesc de la acei morboși și suferitori, cari cu ajutoriul crucei duble magnetice au devenit pe deplin sănătoși. Dl Hengler Toma din Rudolfsnăd, comitatul Torontal, scrie următoarele. „Preastimate dle Müller! Budapesta V Vădășuteza 42/V. Deore-ce aparatul d-tale R. B. nr. 86967, adică crucea dublă magnetică, a mântuit pe cumnatul meu de bôle și suferințele ce le-a avut, te rog trimiteți-mi pe adresa mea cu posta o cruce dublă magnetică”. Domnul Krug Ioan din Apatin asemenea roșă pe dl Müller a-i trimite o astfel de cruce magnetică pentru nevasta sa, deore-ce s'a convins, că numai crucea magnetică o va pute scăpa de dureri, precum a scăpat de bôle pe bunica lui. Un aparat costă 6 corone.

Din public.*)

Mulțămire publică.

Adânc mișcat de marea binefacere adusă pentru biserica și școala noastră nou zidită din Archita (prot. Cohalmului), cari edificii sunt unele dintre cele mai mari și frumoase clădiri situate pe lângă linia ferată ostică, și de cari ochii călătorului se poate convinge, subscrisul m'ă simt obligat a înșira numele contribuitorilor, cari de-și absenți, — depărtați de la cântecul lor familiar în America, — s'au adunat și au contribuit cu următoarele sume: Ioan Pora, 2 dolari, Ioan Pora Stanciu, 1 dolar, Ioan Filip, 1-50 doiar, George Pulcu, 1 dolar, Ioan Goga din Bela, 1 dolar, Ioan Draciu din Beia, 50 cenți, Constantin Goga din Beia, 50 cenți, Nicolae Bărdă, 20 cenți, Zoltan, 20 cenți, Teofil Pandrea, 20 cenți.

*) Pentru cele cuprinse în rubrica această Redacția nu ia răspundere.

25 cenți, Nicolae Bărla, 50 cenți, Teofil Oștea, Ioan Șandru, Teodosie Oștea, toți din Zoltan, Petrea Păcurariu, Ioan Zerciu, fie-care câte 25 cenți, Silvestru Ralu, 30 cenți, Ioan Armean, 25 cenți, Ilie Varga, 60 cenți, toți din Coveș, Vasile Băbos, Ioan Gligor, Manuilă Gligor, Pavel Bărdă, Teofil Bărdă, toți din Zoltan, Vintilă Ilie din Laslău, Ioan Călborean din Șura-mare, Simion Albu din Sărdășiu, Zaharie Pușcășiu, Ștefan Pușcășiu, Ștefan Șanto, Nicolae Cato, Teofil Neagu, toți din Sighișora, fie-care câte 25 cenți, George Zăchi din Feleag, Cristina Tutam din Zoltan, Nicolae Draciu din Beia, fie-care câte 50 cenți, Ioan Cosierean, 25 cenți, Petru Ban din Felța, 25 cenți, Ioan Sârb, Săleșușul-mare, 50 cenți, Ioan Baboș din Archita, 1 taler, Ioan Bunea din Chirpăr, Pavel Brumbe din Calbor, Nicolae Bunea din Chirpăr, Ioan Avram din Vărd, fie-care câte 25 cenți, Radu Filip din Bungard, 10 cenți, George Mică din Veștem, 10 cenți, Ioan Morariu d'n Netuș, 20 cenți, Nicolae Morariu din Netuș, Ioan Bărbat din Sighișora, Mihașu Suciu din Elisabopol, fie-care câte 25 cenți, Ana Tecan d'n Sibiu, 10 cenți, Nicolae Urs, Pianul-de-jos, 25 cenți, Nicolae Timariu, Pianul-de-jos, 30 cenți, Ioan Papuc din Laz, Nicolae Lanorăgean din Sebeș, Petru Henegariu d'n Sebeș, Gligor Cocovan din Răhau, fie-care câte 10 cenți, Ioan Rolosan din Iacobeni, 10 cenți, Iacob Cozac din Iacobeni, 20 cenți, Ilie Drăgan din Vărd, 10 cenți, Nicolae Lațcu, 25 cenți, George Mesaroș, 30 cenți, Ambrosiu Buză, 10 cenți, Ioan Mesaros, 30 cenți, toți din Iacobeni, Ioan Pascu din Buzd, 10 cenți, Ioan Visea din Gălați, 25 cenți, Nicolae Radu din Trapold, 25 cenți, Iosif Ticușan din Trapold, 50 cenți, Elisaveta Urdea din Săieș, 20 cenți, Ioan Săeșan din Sighișora, 25 cenți, Pavel Hăsan, Sărpatak, 10 cenți, Ilie Săoiu, Săieșiu, 25 cenți, Nicolae Rohan din Săieșiu, 25 cenți, Silvestru Pora, Ioan Filip, Ioan Chelemen, fie-care câte 1 dolar, toți din Archita, Ioan Lup din Trapold, Ioan Manta, Ioan Drăgiciu, fie-care câte 25 cenți, Mihail Barb, 50 cenți, Ilie Rohan, 45 cenți, Zaharie Mănzariu, 50 cenți, toți din Săieșiu, Nicolae Gavrilă, Ștefan Toma, Nicolae Mosora, toți din Sighișora, George Florea din Săntișoara, Nicolae Rociu d'n Brad, fie-care câte 25 cenți, Ioan Brancia din Brad, 10 cenți, Mihail Boian din Sighișora, 20 cenți, Vironica Bogdan din Băjuțiu, 25 cenți, Nicolae Băgolea din Daneș, 25 cenți. Suma 160 corone, colectată prin Ioan Pora din Archita

Mai departe:

Lezar Micu din Ferihaz, Ioan Vlad din Boiu-mare, Zaharie Tencu din Ferihaz, fie-care câte 50 cenți, Teofil Vlad din Ferihaz, Mihail Vlad din Ferihaz, Ralu Păcurariu, Ioan Todea din Sărd, Ioan Dop din Dan, Vasile Onasias din Băurești, Nicolae Todoran din Hașfalău, fie-care câte 25 cenți, Ilie Rațiu din Boul-mare, 50 cenți, Ioan Aldea din Ernea, 15 cenți, Toma Bucur din Ernea, 15 cenți, George Lăpădat din Dărlaz, George Rogoz din Hașfalău, Pavel Negrilă, Zosim Dan din Alma, George Stan, fie-care câte 25 cenți, Șofron Covessan, 2 dolari, Nicolae Lorint, 25 cenți, Ioan Pavel din Feleag, 20 cenți, Șofron Precup din Gogan, 25 cenți, Ioan Bădogoian din Feleag, 30 cenți, Ioan Morariu din Hașfalău, Mihail Cioc din Boiu-mare, Zosim Băgnariu din Zoltan, Vasile Tesculă din Hașfalău, fie-care câte 25 cenți, Pavel Negrilă, 20 cenți, Zaharie Maiercan din Feleag, 25 cenți, Achim Rucoi 10 cenți, Ioan Rucoi, George Homoroșan, toți din Feleag, Achim Milan, Ioan Dumitru, George Vasi, fie-care câte 25 cenți, Crăciun Suciu din Archita, 1 taler, Petru Santei din Săseș, Dăjka Moșez din Sădreș, George Baboș d'n Archita, Nicolae Mihailă din Feleag, Nicolae Todoran din Hașfalău, fie-care câte 25 cenți, George Irimie din Archita, 1 dolar 25 cenți, Dumitru Pora din Archita, 50 cenți, Ioan Pavel, 15 cenți, Nicolae Stanciu, 25 cenți, George Bărsan, 10 cenți, George Stanciu, 10 cenți, toți din Feleag, Nicolae Vule din Scorei, Ioan Dobre din Zoltan, Dumitru Bărdăș din Zoltan, Achim Stanciu din Dărlaz, Ioan Stanciu din Feleag, Moise Drăgiciu, Dumitru Clostortean, fie-care câte 25 cenți, Irimie Achim din Archita, 1 taler, Ioan Diteu d'n Archita, 2 taleri, Ioan Pulcă șustăr din Archita, 2 taleri, în sumă totală 258 corone.

În conțelegere cu comitetul parohial: Archita, la 26 Decembre 1904.

Ioan Vădășan
paroh gr. or.

Mulțămire publică.

Nesînd în stare, ca în persoană sau în scris să aduc mulțămiri tuturor celor cari din prilejul decedării neuitatului meu soț Ilie Dopp, inginer de comasare, m'au cendolat cu nenumăratele lor scrisori și depeșe, — îi rog să primiască pe această cale cea mai sinceră a mea mulțămire.

Mediaș, în 18 Iunie 1905.

Văd. Alexandrina I. Dopp
născ. Moga.

Nr. 88 1905.

[123] 2—3

Concurs

Conform rezoluției Preavenatului Consistoriu din 14 Decembrie 1904 nr. 13,208 Bis. și în nece cu ordinul din 15 Martie 1905 nr. 2439 Bis. se publică concurs din oficiu pentru ocuparea postului vacant de **paroh** în parohia **Sălașul superior** din tractul Hațegului cu termen de 30 zile de la prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele pentru acesta parohie de clasa III sunt cele fasonate în cota B. pentru întregirea venitelor de la stat.

Concurenții se țin trimită cererile, instruite conform normelor în vigoare, subsemnatului oficiu protopresbiterial și se prezentează în vre-o Duminecă sau sâmbătă în biserică pentru a-și arăta vrednicia în cântarea și cuvântarea bisericească.

Hațeg, în 1 Iunie 1905.

Oficiu protopresbiterial al Hațegului.

Titu V. Gheaja
protopresbiter.

Nr. 51 1905. D. f. g.

[120] 3—3

Concurs.

Pentru **catedra de limba magiară și latină**, eventual ori care alt obiect combinat cu magiara ori latina la gimnasiul public român gr. or. din Brad se scrie concurs.

Concurenții și vor adresa petițiile lor comitetului gimnasial subscris până la 28 Iunie (11 Iulie) a. c. inclusive și le vor însoți cu următoarele documente:

1. Carte de botez prin care vor dovedi că sunt Români gr. or.
2. Atestat de conduită.
3. Atestat medical despre starea sanitară.

4. Revers, că se vor conforma întru toate legilor și dispozițiilor bisericești și școlare, cum și regulamentelor și concluzelor în vigoare.

5. Diploma de profesor conform art. de lege XXX: 1883, sau dacă nu vor avea diploma documentul despre examenul de specialitate ori fundamental și absolutoriul de la universitate.

Beneficiile împreunate cu acest post sunt:

1. Pentru profesor ordinar definitiv salariu anual de 2400 cor., 6 cuincuenii de câte 100 cor., drept de pensie conform statutelor fondului arhidieceșan de pensii.
2. Pentru profesor ordinar provizor pe 3 ani salariu anual de 2000 cor.
3. Pentru profesor suplent anual 1600 corone.

În ori-ce calitate e dator a propune 20 ore pe săptămână și a-și ocupa postul la 1 Septembrie n. 1905.

Comitetul reprezentanței gimnasiale:

Brad, 21 Maiu 1905.

President: **Vasiliu Damian**, protopresbiter.
Secretariu: **Dr. Pavel Oprea**, director gimn.

Nr. 317 1905.

[121] 3—3

Concurs

Pentru **întregirea posturilor învățătoarești** vacante în comunele mai jos însemnate din protopresbiteratul Abrud, se scrie concurs cu termen de 30 zile de la prima publicare în „Telegraful Român”.

1. **Abrudsat**, salariu 600 corone, solvabil în rate lunare anticipative, cuartir și lemne de foc.
2. **Bucium-Cerbu**, salariu 600 corone din repartitie, cuartir și lemne de foc.
3. **Bucium-Isbita**, salariu 600 corone din repartitie, cuartir și lemne de foc.
4. **Bucium-Muntari**, salariu 600 cor. din repartitie, cuartir și lemne de foc.
5. **Cărpeneș cu Vértop**, salariu 600 cor. din repartitie, cuartir și lemne de foc.
6. **Ciuruleșă**, salariu 600 corone din repartitie, cuartir și lemne de foc.
7. **Galați**, salariu 600 corone din repartitie, cuartir și lemne de foc.
8. **Pătrângenii cu Valea-Bulzului**, salariu 600 corone, cuartir și lemne de foc.
9. **Roșia cu Corna**, salariu 600 cor. din repartitie, cuartir și lemne de foc.

Doritorii de a ocupa vre-unul din aceste posturi, se țin subțernă cererile instruite conform normelor din vigoare la subsemnatul oficiu protopresbiterial, în termenul deschis, și se se prezentează înainte de alegere poporului spre a-și arăta dexteritatea în cântări; apoi vor nota în petițiile lor dacă după anii serviți în alte comune pretind cuincuenții pentru ca comunele se se potta orienta la alegere.

Oficiu protopresbiterial gr. or. român al Abrudului, în conțelegere cu comitetele parohiale concernente.

Abrud, 27 Maiu 1905.

Petru Popovici

protopresbiter.

Preț redus!

Tara noastră, descrierea părților Ardealului spre miazăzi și Valea Mureșului, de Silvestru Moldovan, se vinde cu preț redus de 1 cor. (în loc 2 cor.), plus porto 20 fil., la **Librăria arhidieceșană din Sibiu** (Nagyszeben).

De la **Librăria arhidieceșană** din **Sibiu** (Nagyszeben, Ungaria) se pot procura următoarele cărți:

† **Alexandru Roman**, 1826—1897, fost membru al academiei române, material pentru biografia și activitatea lui, de **Ilie Din urseu**. Preț 80 fil., și 5 fil. porto.

„**Proverbe**, maxime, asemănări și idiotisme”, colectate din graiul Românilor din Transilvania și Ungaria, de **Dr. Elie Cristea**. Preț 150 cor. Porto 10 fileri.

Dotățiunea clerului, o colecțiune de articoli politico-bisericești, de **Ilie Din urseu**. Costă 1 cor., plus 10 fileri porto.

Cinci cuvântări, de **Dr. Elie Miron Cristea**, și anume:

- a) Cuvântare la înființarea parohiei ortodoxe române din cetatea Bistriței, preț 20 fil.;
- b) Cuvântare contra beției, 30 fil.;
- c) Cuvântare ocazională la demolarea bisericești din Sibiu-cetate, preț 40 fileri;
- d) Cuvântare la parastasul celebrat pentru asesorul consistorial **Dr. Daniil Popovici-Barcianu**, costă 20 fileri;
- e) Vorbirea ținută cu ocaziunea încheierii festive a anului școlar în școala de fete române din Sibiu, preț 20 fil., — pentru fie-care 5 fil. porto.

Un tinăr român

cu câteva clase reale sau gimnasiale se aplică imediat ca **practicant** în **Librăria arhidieceșană** din Sibiu (Nagyszeben).

Petițiile se fie scrise cu mâna proprie.

A apărut:**Modele de cusături românești**de **Minerva Cosma**.

Preț: Caetul I 50 fil., caetul II 1 cor. plus porto 5 fileri.

Librăria arhidieceșană.**RECLAMA**

permanentă, cu scop și practică este sufletul, factorul dător de viață pentru ori-ce fabrică, întreprindere comercială, industrială și de negoț. Cum, unde și când se pôte insera mai cu efect, mai bine și mai eficient se pôte afla în

Espediția de anunțuri**Iuliu Leopold**

Budapest, VII, Erzsébet-körút 54,

unde se mijlocește cu conștiințioșitate, punctualitate și efort publicarea inseratelor și reclamelor în toate foile și călindarele din Budapesta, provincii și străinătate. Planuri și prelm. de spese gratis.

NOU!

Verigile pentru bățături
patent americane ale lui

Cook & Johnson.

Cel mai bun și mai sigur mijloc al timpului present, de efect miraculos și imediat alinător de dureri.

Se capătă în toate farmaciile din Austro-Ungaria. 1 bucată în cuvertă 20 fil., 6 bucați în carton 1 cor. Prin post 20 fileri mai mult.

Depositar principal: **Farmacistul Josif Török**
Budapesta, VI. Király-utca 12.

Depositar central pentru Austro-Ungaria:
(34) 14—16 „**Zum Samariter**“, Graz.

Tu

nu vei afla pentru îngrijirea pielii, în deosebi pentru delăturarea pistriurilor și pentru a-și avea o colorie delicată a feței, un săpun mai bun și mai cu efect decât cunoscutul

săpun din lapte de capră
al lui **Bergmann** (marca: doi lei)

Bergmann & Co., Tetschen a/E.
Se află de vânzare cu 80 fileri bucată în farmacia „la urs” (piața reșă), la **I. B. Misselbacher sen.** (piața mare) **G. Meltzer** (str. cismădiei și str. gârșeni) și prima fabrică transilv. de săpunuri stearin (str. cismădiei), sau la **Carol Arz** (str. cismădiei) sau în Sibiu la farmacia **V. A.**

A eșit de sub tipariu în **Tipografia arhidieceșană**:**OCTOICHUL CEL MIC**

— cu litere latine —

care cuprinde: **Rânduēla Vecerniei, Utreniei și a Liturgiei; cele opt glasuri pentru Dumineci, Podobiile, Polieleul, Pripelele, Catavasiile, Irmosele, Sfetilnele și altele.**

Prețul unui exemplariu legat simplu **1.60 cor.**, legat în piele cu copcii galbene **3.20 cor.** plus porto postal **30 bani**.
Legătură mai fină după cum se comandă.

Librăria tipografiei arhidieceșane.**Drepturile, datorințele și responsabilitatea membrilor din direcțiune****Drepturile, datorințele și responsabilitatea comitetului de supraveghiere**

de

Alfred Kormos

directorul revistei „Magyar Pénzügy”

Traduceri autorizate de

Constantin Popp

funcionariu la „Albina” din Sibiu.

Se pot comanda de la **Librăria arhidieceșană** din **Sibiu**, cea dintâiu cu preț de 3 cor., ear’ cea din urmă cu preț de 1.50 cor.

Biblioteca populară a Asociațiunii.

1, 2. Povestiri din viața țăranilor români. (I și II), de I. Pop-Reteganul , câte 20	8, 9. Icone din istoria Grecilor vechi. (I, II), de V. Lazăr , câte 20
3. Despre cărțile fundate și intabulări, de Dr. Vasile Moldovan 30	10. Grădina de legumi, de Ioan F. Negruțiu 30
4. Sfaturi bune. Trei dotări, de Em. Ungureanu 20	11. Cultura eucuruzului, de Ioan F. Negruțiu 20
5. Casa părintească. Câteva îndrumări pentru înțelegerea indivizilor și părinților, de I. Popa , câte 20	12, 13, 14, 15, 16. Ionel . Principii morale și creștinești de educație (I, II, III, IV, și V), de V. Gr. Borgovanu , câte 20
6. Despre testamente. Rolul careia art. de leg. n. v. din a. 1876, de Dr. V. A. Cosma 30	17. „ Astra ”. Informațiuni asupra scopurilor și instituțiilor „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român” 20
7. Posta, telegraful și telefonul. Noțiuni generale despre instituțiile postale, de Gavr. Todica 20	

Librăria arhidieceșană.

Efectuarea se face în 24 zile.

Icône sfinte pentru Iconostase

(tetrapode) pictate o tunică, mărimea 26/32 cm.

Grupa I.

Sf. George, Sf. Ilie, **Cuviosă Parascheva**, Sf. Dumitru, Sf. **Erastu Nicolae**.
Prețul: simple 6-50, fine 10-50, f. fine 13-50 cor. bucată.

Grupa II.

Botezul Domnului, Sf. apostoli **Petru și Pavel**, **Constantin și Elena**, Sf. Arch. **Mihail și Gavril**.
Prețul: simple 7-50, f. fine 12-50, f. fine 14 cor. bucată.

Grupa III.

Tăierea împrejur, Intimpinarea Domnului, **Erarhii Vasile, Grigorie și Ioan**, Intrarea în Ierusalim, **Invieria Domnului**, Înălțarea Domnului, **Dumineca tuturor sfinților**, **Nașterea sfântului Ioan**, Botezătorul, Schimbarea la față, **Adormirea Maicei Domnului**, **Nașterea Maicei Domnului**, **Nașterea Domnului**.
Prețul: simple 9-50, fine 13-50, f. fine 19 cor. bucată.

La **Librăria Tipografiei arhidieceșane** din **Sibiu** se afla de vânzare:

Caslov (orologion)

tipărit cu litere străbune, cu binecuvântarea Înaltpreasfântiei Sale Domnului **Ioan Metianu**, arhiepiscop al bisericii ortodoxe române din Transilvania și Metropolit al Românilor din Ungaria și Transilvania.

Tabela de materii: Polunoșnița de toate zilele. — Polunoșnița Sămăriei. — Rânduēla Utreniei — Ciasul dintâiu, al doilea și al șeselea. — Rânduēla Căminului. — Ciasul al nouēlea. — Rânduēla Vecerniei. — Pavecernița cea mică cea mare. — Slușba sfintei cuminecături. — Cinstitul Paraclis. — Rugăciunile de masă. — Troparele și Condacele Triodului și ale Penticostariului. — Troparele învierii, Bogorodicienele și ipacoi la cele 8 glasuri. — Troparele morților. — Troparele preste săptămână. — Troparele și Condacele sfinților de obște după rânduēla Sinacariului. — Bogorodicienele troparelor ce se cântă preste tot anul la Vecernie și la Utrenie. — Sinacariul pe toate lunile. — Păschălia, care cuprinde 16 rubrici cu datele respective, începând cu anul 1901 până inclusive 1952. — Explicare despre rubricile Păschăliei și folosirea acelor. — Însemnarea cum se cetesc Evangeliile Voscesnelor dela Dumineca întâia după Rusalii, a tuturor sfinților, până la a cincia Duminecă din Postul mare, preste toți anii.

Format octav, 397 pag. Prețul: broșat 2 cor., legat în pânză 2 cor. 40 fil., legat în piele roșie cu copcii 4 cor.